

نمد

نوعی مفروش پشمی است که بدون نقش یا بانقش و نگار بوده‌اند. بهترین نوع نمد، نمدهای ظریفی بوده که در تولید آن به جای پشم گوسفند از کرک شتر استفاده می‌شده است. در اسناد تاریخی نیز به طور خاص به نمدهای کرکی اشاره شده است. بررسی اسناد موجود نشان می‌دهد نمدهای وقف شده دارای ابعاد و کاربردهای گوناگون بوده‌اند؛ به عنوان مثال می‌توان به نمد سراسری، کناره، نمد سرانداز و باهو که به عنوان فرش یا زیرفرشی استفاده می‌شده و همچنین مسند و نمد جانمازی اشاره کرد.

زیلو

نوعی مفروش پنبه‌ای است که بیشتر به صورت دورو، بادیورنگ متضاد بافته می‌شود. با توجه به جنس طرح و نقش و ترکیب رنگ زیلو از این نوع دستبافت بیشتر به صورت فرش و یا زیرفرشی در اماکن مذهبی استفاده می‌شود. بر اساس شواهد موجود، نوع مفروش وقف شده در هر دوره زمانی، با عوامل گوناگونی مانند موقعیت جغرافیایی، جایگاه اجتماعی و توانایی مالی واقف و ارتباط تنگاتنگ داشته است؛ برای مثال هر سال یک نمد جانمازی کرک و هر سه سال یک تخته‌قالی عالی کرمانی از محل موقوفات گنجعلی خان وقف حرم مطهر می‌شده است. با توجه به آنکه گنجعلی خان در زمان تدوین وقف نامه خود (سال ۱۰۰۸ قمری) حاکم وقت کرمان بوده، مطابق وقف نامه و با توجه به جایگاه اجتماعی و سیاسی واقف، نوع مفروش و شات خریداری شده از محل وقف از تولیدات منطقه کرمان با کیفیت خوب (نمد کرکی و قالی کرمانی) بوده است. همچنین نام «پلاس» یا «پلاس کردی» که از تولیدات رایج در میان کردهای شمال خراسان است، بارها در اسناد دوره قاجار ثبت شده است. این نوع مفروش را کردها و یاساکان مناطق شمالی خراسان بر حرم مطهر وقف می‌کردند و مشخصات واقفان آن‌ها در رسیدهای دفترست‌های نذوراتی به صورت «وقفی شخص زوار کرد»، «وقفی محمد تقی قوچانی الاصل»، «وقفی ضعیفه کرد» و مانند آن درج شده است.

پلاس

در لغت نامه دهخدا آمده است: پلاس «پشمینه گسترده‌ای باشد شبیه جاجیم. گلیم سطر و گلیم بد». در واقع پلاس به نوعی از دستبافت‌های تار و پودی درشت بافت گفته می‌شود که شبیه گلیم‌های ساده بافت، بدون نقش یا بانقش‌های بسیار ساده (راه راه و یا چهارخانه) هستند. در بافت پلاس به طور معمول از پشم و پنبه استفاده می‌شود.

گلیم

گلیم نوعی مفروش نقش دار است که در بافت آن از پشم و پنبه و در مواردی از ابریشم استفاده می‌شود.